

Agro-Nieuwsbrief

Uitgave: april 2015

In deze nieuwsbrief:

Fiscaal

Saneringskosten verkochte grond wel aftrekbaar

GLB-beleid/Gecombineerde opgave

Wijzigingen Gecombineerde opgave
Perceelsregistratie losgekoppeld van Gecombineerde opgave
Attentiepunten Gecombineerde opgave
Invulling bouwplan en vergroeningseisen
Verplichte registratie stallen
Controleer percelen blijvend grasland
Aanpassing subsidie brede weersverzekering
Claim niet teveel grond

Juridisch

Reguliere pacht of geliberaliseerde pacht

Mestwetgeving

Deelname aan BEX in 2015 minder gunstig
Mestaanwending ter bestrijding van windrosie
Stikstofdifferentiatie op kleigrond
Gebruik geen fosfaatkunstmest bij derogatie

Milieu/omgeving

Beweiden en bemesten in Nb-vergunning
Plattelandswoning: terug naar af?
Asbestdaken vanaf 2024 verboden

Belangrijke data

Wijzigingen Gecombineerde opgave

De belangrijkste wijzigingen in de Gecombineerde opgave 2015 zijn:

- De perceelsregistratie is losgekoppeld van de Gecombineerde opgave.
- Het aantal gewascodes is fors toegenomen door verdere opsplitsing van verschillende gewassen.
- Met de Gecombineerde opgave 2015 wordt zowel de toekenning als de uitbetaling van betalingsrechten aangevraagd. Met de opgave kan ook een extra premie voor jonge landbouwers en de graas-dierpremie aangevraagd worden.
- Houders van rundvee, varkens, kippen, eenden en kalkoenen zijn verplicht hun stallen te registreren in de opgave.

Perceelsregistratie losgekoppeld van Gecombineerde opgave

Vanaf 2015 moeten de bij het bedrijf in gebruik zijnde percelen niet meer opgegeven worden in de Gecombineerde opgave, maar via de applicatie 'Mijn percelen'. Deze applicatie is het gehele jaar beschikbaar.

Perceelsregistratie los van Gecombineerde opgave

In de Gecombineerde opgave kan de intekening of het gewas van een perceel niet meer gewijzigd worden. Men krijgt alleen een overzicht van de geregistreerde percelen te zien. Deze hoeven alleen nog maar bevestigd of aangepast te worden als men bijvoorbeeld voor een subsidie minder grond wil opgeven dan er geregistreerd staat.

Doorgeven wijzigingen

De volgende wijzigingen moeten doorgegeven worden in het perceelsregister:

- Er wordt een nieuw perceel in gebruik genomen.
- Een perceel grond wordt in gebruik gegeven aan een ander. Het perceel moet dan afgemeld worden. Indien de nieuwe gebruiker het perceel ondertussen al heeft gemeld, ontvangt de oude gebruiker een e-mail met het verzoek dit perceel af te melden.
- Een perceel grond wordt voor iets anders gebruikt dan landbouw. Het perceel moet dan afgemeld worden.
- Er wordt een ander gewas op een perceel geteeld.
- Een wijziging van de gebruikstitel, bijvoorbeeld pacht wordt eigendom.
- Een wijziging van de oppervlakte van een perceel, bijvoorbeeld bij het dempen van een sloot. De intekening van het perceel moet dan aangepast worden.

Applicatie

De applicatie is te vinden via mijn.rvo.nl: > Grond > Regels > Percelen registreren > Direct regelen.

Tip: Zorg eerst dat de perceelsregistratie correct is, voordat u begint met het invullen van de Gecombineerde opgave.

Attentiepunten Gecombineerde opgave

Let bij het invullen van de Gecombineerde opgave op de volgende punten:

- Zorg dat u over eHerkenning beschikt en eventueel uw adviseur hebt gemachtigd voor het invullen en indienen van de opgave.
- Zorg dat u over TAN-codes beschikt, zodat u de opgave tijdig kunt versturen.
- Ga zorgvuldig na of de doorgevoerde perceelscorrecties juist zijn.
- Denk aan de bemestingvrije zones.
- Percelen met een hoofdzakelijk recreatieve, verkeerskundige, infrastructurele of industriële functie (bijv. parken, sportvelden, onverharde landingsbanen en hobbyweides) komen niet in aanmerking voor uitbetaling van betalingsrechten.
- Herhaalde fouten, bijvoorbeeld het herhaaldelijk te groot opgeven van een perceel, kunnen leiden tot forse kortingen of uitsluitingen.
- Denk aan het tijdelijk uit gebruik nemen van grond als landbouwgrond (bijvoorbeeld opslag zand bij bouw stal).
- Ingediende correcties tijdens de controle door de RVO kunnen leiden tot kortingen.
- Het niet naleven van randvoorwaarden kan leiden tot kortingen op de bedrijfstoelage.
- Als een subsidie is aangevraagd voor agrarisch natuurbeheer (SNL-a), moet via de Gecombineerde opgave een betaalverzoek ingediend worden.
- Draagt u een perceel met een beheerssubsidie over of krijgt u een perceel met een dergelijke subsidie overgedragen, dien dan voor 15 mei een meldingsformulier tot het overdragen van de beheerssubsidie in bij de RVO.
- Bij percelen met een lage of neutrale fosfaattoestand kunt u alleen gebruik maken van een hogere fosfaatgebruiksnorm als u de PAL of Pw-waarde van dit perceel opgeeft.
- Bedrijfstoelagen lager dan € 500 worden niet uitbetaald. Voor de SNL-regeling geldt een ondergrens van € 200 per provincie.
- Stem de gegevens met betrekking tot bemesting en beweiding goed af op uw mestboekhouding. Deze worden gebruikt bij de controle op de naleving van de mestgebruiksnormen.
- Controleer of het inschrijvingsnummer bij de Kamer van Koophandel bekend is bij de RVO, aangezien deze inschrijving één van de voorwaarden is voor het verkrijgen van nieuwe rechten in 2015. Indien de landbouwactiviteiten nevenactiviteiten betreffen, ga dan ook na of de landbouwactiviteiten bekend zijn bij de Kamer van Koophandel.
- Ga na of er wordt voldaan aan de vergroenings-eisen.
- Controleer de status van uw grasland (blijvend of tijdelijk) en of de juiste gewascode is vermeld.
- Kijk of u in aanmerking komt voor aanvullende premies (jonge landbouwers, graasdierpremie).

- Ga na of er een private overeenkomst afgesloten moet worden. Indien er gebruik gemaakt wordt van een dergelijke overeenkomst, vermeldt de gegevens dan in de opgave.
- Controleer of de oppervlakte grond minimaal 0,30 ha bedraagt, in verband met de toekenning van betalingsrechten.

Tip: Gebruik de juiste browser (Firefox, Chrome, Internet Explorer 10 of 11) om problemen met het invullen van de opgave te voorkomen.

Invulling bouwplan en vergroeningseisen

Landbouwers kiezen er soms voor om niet te voldoen aan de vergroeningseisen. Het financiële voordeel in de vorm van de vergroeningspremie vindt men te gering ten opzichte van de te maken kosten en de moeite die gedaan moet worden om aan de vergroeningseisen te voldoen. Ten onrechte wordt gedacht dat de vergroeningspremie maximaal zo'n € 120 per hectare bedraagt.

Ook in de overgangperiode 2015–2018 maakt de vergroeningspremie namelijk bijna een derde deel uit van de totale premie (inclusief overgangsbetaling). Voor bedrijven die recht hebben op een forse overgangsbetaling (bepaald op basis van de waarde van de toeslagrechten per 15 mei 2014) kan dit aanzienlijk meer zijn dan € 120 per hectare.

Het is raadzaam om via www.glbcheck.nl te controleren of het bouwplan voldoet aan de vergroeningseisen. Ook is hier na te gaan wat de financiële consequenties indien niet of slechts deels aan de eisen wordt voldaan.

Verplichte registratie stallen

Dit jaar moet voor het eerst in de Gecombineerde opgave aangegeven worden welke dieren in welke stallen zitten. Dit is verplicht voor houders van rund-vee, varkens, kippen, eenden en kalkoenen.

Per stal moet het staltype, het vergunde aantal dieren en het jaar van ingebruikname van de stal worden opgegeven. Voor varkens, kippen, eenden en kalkoenen moeten ook de additionele technieken voor emissiebeperkende maatregelen (Rav-code) vermeld worden. De Rav-code staat op de vergunning of is te vinden in de bijlage van de Regeling Ammoniak en Veehouderij.

Het opvragen van de stalgegevens heeft te maken met de vaststelling van de emissies uit de landbouw. In de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) wordt mede op basis van de bestaande emissies bepaald hoeveel ontwikkelingsruimte er nog is voor uitbreiding van bedrijven.

Controleer percelen blijvend grasland

Een onderdeel van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid is het in stand houden van blijvend grasland. Landbouwers die de afgelopen drie jaren grasland hebben opgegeven bij de Gecombineerde opgave, hebben een brief van de RVO ontvangen waarin aangegeven wordt wanneer er sprake is van blijvend grasland en hoe zij dit voor hun percelen kunnen controleren.

Blijvend grasland in het GLB

Het aandeel blijvend grasland mag op nationaal niveau niet meer dan 5% dalen ten opzichte van het referentieareaal. Volgens de Europese regelgeving is 2012 het referentiejaar. Als het aandeel dreigt te dalen, kunnen maatregelen genomen worden om het aandeel weer op niveau te krijgen (omzetverbod of herstelplicht). Dergelijke maatregelen zijn niet eerder dan in 2016 te verwachten.

Wat is blijvend grasland?

Grasland wordt gezien als blijvend grasland indien het tenminste vijf jaar niet in de vruchtwisseling is opgenomen. De status van een perceel is te controleren bij Mijn Percelen. Deze status is gebaseerd op de Gecombineerde opgaven, de hierop uitgevoerde controles en satellietfoto's.

Grasland en vergroeningseisen

Voor de vergroeningseisen (gewasdiversificatie en ecologisch aandachtsgebied) is het van belang of er sprake is van blijvend of van tijdelijk grasland. Tijdelijk grasland wordt namelijk in principe beschouwd als bouwland. Hierop bestaan echter wel uitzonderingen (zie stroomschema's gewasdiversificatie en ecologisch aandachtsgebied, te vinden op mijn.rvo.nl).

Status percelen controleren

De status van de graslandpercelen kan gecontroleerd worden via de applicatie Mijn Percelen op de website mijn.rvo.nl (> Grond > Regels > Percelen registreren > Direct regelen). In het tabblad 'Raadplegen' kan bij Legenda gekozen worden voor de optie 'Grasland'. Staat er een '5' in het perceel, dan wordt het perceel bij een direct opvolgende opgave met gras gezien als blijvend grasland. Staat er een '6', dan wordt het perceel nu al gezien als blijvend grasland.

Gebruik juiste code bij opgave percelen

De perceelsregistratie kan op elk moment bijgewerkt worden, omdat deze vanaf dit jaar losgekoppeld is van de Gecombineerde opgave. De status van de graslandpercelen is gebaseerd op de Gecombineerde opgaven. Dit kan echter afwijken van de werkelijkheid, bijvoorbeeld omdat er na de opgave besloten is een ander gewas te telen. Het is daarom raadzaam om in 2015 de juiste gewascode te hanteren, ook al wijkt deze af van de blijvend graslandkaart van de RVO. Op basis hiervan onderzoekt de RVO of haar conclusie aangepast moet worden.

Te gebruiken gewascodes

Bij blijvend grasland heeft men de keuze uit de volgende gewascodes:

- blijvend grasland (265)
- grasland, natuurlijk. Hoofdfunctie landbouw (331)
- rand, grenzend aan blijvend grasland of een blijvende teelt, hoofdzakelijk bestaand uit blijvend gras (333)
- rand, grenzend aan bouwland, hoofdzakelijk bestaand uit blijvend gras (334)

Bij tijdelijk grasland heeft men de keuze uit de volgende gewascodes:

- tijdelijk grasland (266)
- rand, grenzend aan blijvend grasland of een blijvende teelt, hoofdzakelijk bestaand uit tijdelijk gras (370)
- rand, grenzend aan bouwland, hoofdzakelijk bestaand uit tijdelijk gras (372)

Let op: Dit jaar mag een perceel blijvend grasland nog wel omgezet worden naar bouwland. Het risico bestaat echter dat het perceel in een later jaar weer ingezaaid moet worden met gras.

Beweiden en bemesten in Nb-vergunning

Op 4 februari 2015 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over beweiden en bemesten in het kader van de Natuurbeschermingswet. Uit de uitspraak volgt dat beweiden en bemesten opgenomen moet worden in de Nb-vergunning.

In de betreffende zaak stelden twee milieuverenigingen beroep in tegen een verleende Nb-vergunning, omdat in de vergunning geen rekening was gehouden met het beweiden van koeien en het aanwenden van meststoffen op percelen in de nabijheid van een Natura 2000-gebied.

De Raad van State oordeelde dat op voorhand niet uitgesloten kon worden dat deze activiteiten vergunningplichtig zijn. Zij sloot echter niet uit dat deze activiteiten onder de wettelijke uitzondering van de vergunningplicht voor bestaand gebruik kunnen vallen. Dat deze uitzondering in deze zaak toegepast kon worden, had het college van Gedeputeerde Staten (de vergunningverlener) niet onderbouwd.

De staatssecretaris van Economische Zaken heeft geconstateerd dat door deze uitspraak onzekerheid is ontstaan in de agrarische sector. Veelal is sprake van een sinds jaar en dag bestaand gebruik van de betrokken percelen. Onduidelijk is echter welke onderbouwing daarvoor is vereist en in potentie kan deze onderbouwing grote lasten geven.

Inmiddels heeft de staatssecretaris besloten om bij Algemene Maatregel van Bestuur de activiteiten weiden van vee en aanwenden van meststoffen vrij te stellen van de vergunningplicht.

Plattelandswoning: terug naar af?

Met de komst van de Wet Plattelandswoningen per 1 januari 2013 moest het mogelijk worden dat voormalige bedrijfswoningen door derden bewoond worden zonder dat de woning beschermd moet worden tegen de geurhinder van het nabijgelegen veehouderijbedrijf. De Raad van State heeft hierin op 4 februari 2015 een belangrijke uitspraak gedaan, waarmee de bedoeling van de wet onderuit gehaald wordt.

Een varkenshouder had beroep ingesteld tegen de aanduiding 'specifieke vorm van wonen – voormalige agrarische bedrijfswoning' van de woning gelegen nabij zijn veehouderijbedrijf in het nieuwe bestemmingsplan. Hij betoogde dat de betreffende aanduiding gevolgen heeft voor de uitbreidingsmogelijkheden van zijn bedrijf, omdat de luchtkwaliteit ter plaatse van de woning wel beoordeeld moet worden.

Volgens de Raad van State moet op grond van de Wet milieubeheer bij besluiten de luchtkwaliteit in principe op alle plaatsen beoordeeld worden. Dit geldt niet als er sprake is van een zogenaamde arbeidsplaats. Er is sprake van een arbeidsplaats als deze plaats bestemd is als locatie voor werkplekken in gebouwen van de onderneming en/of inrichting. Een plattelandswoning is volgens de Raad van State geen arbeidsplaats, als de bewoner geen binding heeft met het agrarische bedrijf. Daarmee had de gemeente zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat bij de eventuele verlening van een omgevingsvergunning voor het veehouderijbedrijf, de luchtkwaliteit niet beoordeeld hoeft te worden ten aanzien van de plattelandswoning en deze woning daarmee geen gevolgen zou hebben voor de ontwikkelingsmogelijkheden van het veehouderijbedrijf.

Het besluit van de gemeente was daarom volgens de Raad van State niet deugdelijk gemotiveerd, zodat het in zoverre diende te worden vernietigd.

Het beroep van de varkenshouder werd gegrond verklaard.

Deelname aan BEX in 2015 minder gunstig

Veel melkveebedrijven nemen al deel aan de Bedrijfs Specifieke Excretie (BEX). Bedrijven met een fosfaatoverschot zijn daarnaast vanaf 2015 door de zuivel-fabrieken verplicht deel te nemen aan de kringloopwijzer. BEX vormt een belangrijke basis voor de kringloopwijzer.

Het BEX-voordeel dat in 2014 is gerealiseerd, wordt vaak meegenomen in het bemestingsplan voor 2015. Op basis hiervan wordt onder meer bepaald hoeveel mest er moet worden afgevoerd. Het is de vraag of dit verstandig is. Voor veel bedrijven zal BEX in 2015 naar verwachting aanmerkelijk ongunstiger uitpakken dan in 2014. Dit komt in de eerste plaats doordat de forfaitaire mestproductienormen per 1 januari 2015 zijn verlaagd. Dit is gedaan omdat in de praktijk bleek dat de mestproductie per dier lager is. In de tweede plaats blijkt dat bij veel bedrijven het fosforgehalte van de gras- en maïskuilen van het oogstjaar 2014 op een aanzienlijk hoger niveau ligt dan in de kuilen van andere jaren. Een belangrijk gedeelte van deze kuilen wordt pas in 2015 vervoederd. Beide punten pakken nadelig uit voor het BEX-voordeel.

Mestaanwending ter bestrijding van winderosie

Van 1 maart tot en met 31 mei is het bij bouwland op zandgrond in veenkoloniaal gebied of op Texel toegestaan runderdrijfmest niet emissiearm aan te wenden, om door winderosie veroorzaakte schade aan gewassen te voorkomen. Voorwaarde is dat er op het moment van aanwending al een gewas is ingezaaid, geplant of gepoot op het desbetreffende perceel.

De volgende gebieden worden gerekend tot het veenkoloniaal gebied:

- gronden in de provincie Drenthe;
- de provincie Groningen ten zuiden van het Eemskanaal;
- de provincie Overijssel ten noorden van de lijn Zwolle-Ommen-Nijverdal-Almelo-Albergen-Tubbergen;
- de provincie Friesland ten oosten van de lijn Elsloo-Oosterwolde-Haulerwijk.

Saneringskosten verkochte grond wel aftrekbaar

Een landbouwer verkocht in 2006 een perceel landbouwgrond aan een projectontwikkelaar. In de koopovereenkomst was afgesproken dat de landbouwer een puinpad op het perceel voor zijn rekening moest saneren.

De landbouwer bracht in zijn belastingaangifte de saneringskosten in mindering op zijn inkomen. De belastinginspecteur corrigeerde echter de aangifte, omdat hij van mening was dat de saneringskosten in mindering dienden te komen op het onbelaste deel van de verkoopwinst van de grond.

In juli 2013 gaf het gerechtshof de belastinginspecteur gelijk: de kosten konden niet in mindering worden gebracht op de belaste winst.

Onlangs heeft de Hoge Raad echter anders geoordeeld. Zij is van mening dat de saneringskosten wel degelijk in aftrek kunnen worden gebracht op de laatste winst. De landbouwer kreeg daarmee uiteindelijk toch gelijk.

Asbestdaken vanaf 2024 verboden

Het kabinet heeft besloten dat vanaf 2024 asbestdaken zijn verboden. Voor die tijd zullen asbesthoudende dakbedekkingen verwijderd moeten worden.

Eigenaren van asbestdaken zijn zelf verantwoordelijk voor het verwijderen van asbest. Particulieren mogen zelf maximaal 35 vierkante meter asbesthoudend materiaal verwijderen. In andere gevallen zal een gecertificeerd bedrijf ingeschakeld moeten worden. Het is altijd verplicht een sloopmelding bij de gemeente in te dienen.

Asbest in gebouwen, zoals asbesthoudend dakbeschot of isolatiemateriaal dat onder de dakbedekking zit, wordt niet verboden. Er geldt een plicht om gebouwen die zijn gebouwd voor 1994 te inventariseren op asbest, voorafgaand aan een verbouwing of sloop. Hiervoor moet een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf ingeschakeld worden.

De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft aangekondigd dat er per 1 januari 2016 een subsidieregeling komt voor het verwijderen van asbest, waarvoor minimaal € 75 miljoen beschikbaar wordt gesteld. Op dit moment kan er gebruik gemaakt worden van de subsidieregeling 'Asbest eraf, zonnepanelen erop' en de fiscale regeling milieu-investeringsaftrek/Vamil.

Stikstofdifferentiatie op kleigrond

Agrarische ondernemers die bovengemiddelde opbrengsten realiseren bij de teelt van suikerbieten, fritesaardappelen, gerst of tarwe op klei, mogen onder voorwaarden extra stikstof gebruiken.

De extra stikstofgift bedraagt (in kg stikstof per ha per jaar):

- suikerbieten: 15
- fritesaardappelen: 30
- winterarwe: 15
- zomertarwe: 20
- wintergerst: 20
- zomergerst: 30

Voor de extra stikstofgift gelden de volgende voorwaarden:

- De producten moeten rechtstreeks of door tussenkomst van een gespecialiseerd sorteerbedrijf geleverd worden aan de verwerkende industrie, die er producten voor menselijke consumptie van maakt.

- De gemiddelde gewasopbrengst over de laatste drie jaren moet per hectare voor suikerbieten meer dan 75 ton en voor aardappelen meer dan 50 ton zijn.
- De gemiddelde gewasopbrengst over 2013 en 2014 moet per hectare voor winterarwe en wintergerst meer dan 9 ton zijn, voor zomertarwe meer dan 8 ton en voor zomergerst meer dan 7 ton.

De gewasopbrengst moet berekend worden door de hoeveelheid tarra die door de afnemer is vastgesteld, af te trekken van de hoeveelheid geoogst gewas in het betreffende jaar.

De aanmelding moet uiterlijk 15 mei ingediend worden via mijn.rvo.nl.

Aanpassing subsidie brede weersverzekering

Via de Gecombineerde opgave kan ook dit jaar een tegemoetkoming in de premie brede weersverzekering aangevraagd worden. Het principe van een brede weersverzekering is dat alle weersrisico's worden verzekerd. Landbouwers kunnen wel zelf beslissen welke teelten ze verzekeren, maar moeten verzekerde gewassen verzekeren tegen alle risico's.

Het aantal deelnemers aan de verzekering is gegroeid van 482 in 2010 tot 795 deelnemers in 2014. Een hoger aantal deelnemers is volgens de staatssecretaris van Economische Zaken van belang, omdat met meer deelnemers de premie omlaag kan en ook zonder subsidie betaalbaar wordt.

Om deelname aan de brede weersverzekering te stimuleren, is het vanaf dit jaar mogelijk dat de subsidie rechtstreeks aan de verzekeraar uitbetaald wordt. De verzekeraar brengt de subsidie in mindering op de door de landbouwer te betalen premie.

Claim niet te veel grond!

De opgegeven oppervlakte landbouwgrond in de Gecombineerde opgave van 2015 bepaalt het aantal betalingsrechten dat wordt toegekend. Het is dus van belang een zo groot mogelijke oppervlakte op te geven. Dit zal er soms toe leiden dat er percelen of gedeelten daarvan worden opgegeven, waarvan twijfelachtig is of er sprake is van landbouwgrond.

Het zou dan kunnen gebeuren dat de RVO in 2015 op deze grond betalingsrechten toekent, maar in een later jaar oordeelt dat er geen sprake is van landbouwgrond. Alle betalingsrechten kunnen dan niet meer benut worden. Indien dit voor 2019 gebeurt, mist men in dat geval ook een deel van de overgangsbetaling.

Volgens de RVO is het niet mogelijk om voor een perceel landbouwgrond in de Gecombineerde opgave aan te geven dat men op dit perceel geen betalingsrechten wil laten toekennen.

Gebruik geen fosfaatkunstmest bij derogatie

Vanaf 2015 is het bij deelname aan derogatie in het geheel niet meer toegestaan om een fosfaathoudende kunstmest op het bedrijf aan te wenden. Bij een overtreding komt derogatie te vervallen.

In de praktijk wordt bij zaaien van maïs rijenbemesting toegepast met een fosfaathoudende kunstmest. Bij derogatiebedrijven is het raadzaam een meststof te kiezen waarin geen fosfaat zit.

Reguliere pacht of geliberaliseerde pacht

Een landbouwer pachtte sinds 1996 vijf hectare grasland in een reservaatgebied van een provinciale vereniging voor natuurbescherming. In 2001 werd daar zeven hectare aan toe gevoegd. Partijen sloten in 2001 een schriftelijke pachtovereenkomst voor de duur van een jaar, welke werd goedgekeurd door de Grondkamer.

De natuurbeschermingsvereniging stuurde daarna jaarlijks tot 2007 de landbouwer schriftelijke pachtcontracten voor de duur van een jaar toe, maar deze werden niet getekend door de landbouwer. In 2008, 2011 en 2014 stuurde de vereniging geliberaliseerde pachtcontracten voor verpachting binnen reservaten voor de duur van drie jaar toe. De landbouwer tekende deze contracten evenmin. De landbouwer had wel de betreffende percelen onafgebroken in gebruik en de hem jaarlijks door de vereniging toegezonden nota's in verband met het gebruik betaald.

In maart 2014 deelde de vereniging in een brief aan de landbouwer mede dat er een andere pachter gezocht zou worden, omdat de landbouwer steeds weigerde te tekenen. De landbouwer wenste het gebruik van de percelen echter voort te zetten.

Voor de rechtbank vorderde de vereniging dat het gebruik van de percelen door de landbouwer onrechtmatig was en deze de percelen daarom diende te ontruimen. De landbouwer stelde daarentegen dat er sprake was van een reguliere pachtovereenkomst voor onbepaalde tijd.

De pachtkamer stelde vast dat de verhouding tussen partijen aangemerkt moest worden als een pachtverhouding, omdat vaststond dat er sprake was van het tegen een tegenprestatie in gebruik verstrekken van land ter (bedrijfsmatige) uitoefening van landbouw.

De landbouwer had steeds geweigerd de toegezonden overeenkomsten te ondertekenen, omdat hij bij enkele besprekingen had aangegeven meer zekerheid te willen door een langere pachtduur. De pachtkamer oordeelde dat er geen overeenstemming bestond tussen partijen over de duur van de overeenkomst en

dat daarmee geen sprake kon zijn van een geliberaliseerde pachtovereenkomst. Dit omdat als uitgangspunt voor een geliberaliseerde pachtovereenkomst geldt dat deze voor een bepaalde duur is aangegaan. De pachtkamer overwoog ook nog dat een geliberaliseerde pachtovereenkomst niet schriftelijk hoeft te worden aangegaan, mits maar overeenstemming is over de bepalingen (artikelen) die gelden voor een geliberaliseerde pachtovereenkomst.

De pachtkamer kwam tot de conclusie dat er overeenstemming was tussen partijen over dat er sprake is van een pachtverhouding ten aanzien van los land, over de pachtprijs en over de bijzondere voorwaarden met betrekking tot weidevogelbeheer. Voor het overige, in het bijzonder de duur en het wettelijke regime, bestond geen overeenstemming. Daarom was er sprake van een reguliere pachtovereenkomst. Als ingangsdatum ging de pachtkamer uit van 1 januari 2014, omdat er vanaf de in 2001 laatst gesloten schriftelijke overeenkomst tussen partijen tot aan die datum twee termijnen van zes jaar waren verstreken.

Belangrijke data

31 maart 2015

Openstelling subsidie SDE+

1 april t/m 15 mei 2015

Gecombineerde opgave 2015

15 mei 2015

Uiterste datum aanmelding stikstofdifferentiatie suikerbieten, fritesaardappelen, gerst of tarwe op kleigrond

15 mei 2015

Uiterste datum melding overdragen beheereenheid (SNL-subsidie)

15 mei 2015

Uiterste datum inschrijving landbouwbedrijf bij Kamer van Koophandel

Met onze Agro-Nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen die mogelijk uw bedrijf raken. Wij hebben aan de samenstelling de grootst mogelijke zorg besteed. Wij aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor niet (meer) juiste informatie. Wilt u op basis van deze informatie actie ondernemen, dan is nader advies noodzakelijk. Voor een dergelijk advies kunt u een afspraak met ons maken.